

بررسی وضعیت تجارت کشاورزی ایران

موزان حق شنو^۱

چکیده

صادرات کالاها و خدمات نقش مهمی در اقتصاد کشورها دارد و نیروی محرکه توسعه اقتصادی کشورها به شمار می‌رود. لذا همه کشورهای دنیا تلاش می‌کنند که با اتخاذ سیاست‌های مناسب، این موتور رشد اقتصادی را فعال‌تر نمایند. در نتیجه رقابت در عرصه تجارت افزایش یافته که در این میان، کشورهایی که دارای یک استراتژی مشخص و دورنمایی از صادرات محصولات خود بوده‌اند، موفق‌تر عمل کرده‌اند. صادرات دارای مزایای بی‌شماری است که از آن جمله می‌توان به ایجاد درآمد ارزی برای تأمین نیازهای وارداتی کشور یا اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی، ایجاد اشتغال یا فرصت‌های شغلی جدید، بهبود کیفیت کالاهای تولیدی، پایین آوردن هزینه تولید به سبب بهره‌گیری از ظرفیت کامل تولید و کسب اعتبار و وجهه بین‌المللی به سبب تقویت بنیه اقتصادی کشور اشاره نمود.

حجم واردات یک کشور نیز یکی از عواملی است که می‌تواند میزان مبادله و رابطه تجاری با خارج و همچنین مقدار نیاز و وابستگی را مشخص نماید. رشد واردات برخی کشورها موجبات کمک به توسعه و رفاه آنها را فراهم ساخته و در بعضی دیگر باعث رشد مصرف و بالا رفتن درجه وابستگی شده است.

امروزه اهمیت توسعه تجارت در شرایط نوظهور جهانی شدن و از بین رفتن مرزهای تجاری کشورها دوچندان می‌شود. بدین سبب انتظار می‌رود ایران به نحوی خود را با توسعه تجارت جهانی همگام کند و برای رقابت و ورود به صحنه تجارت بین‌المللی و مشارکت فعال و ثمربخش با ترتیبات اقتصادی منطقه‌ای آماده شود.

به منظور آشنایی بیشتر با میزان مبادلات کشاورزی ایران، در این مطالعه، وضعیت تجارت کشور در بخش کشاورزی مورد بررسی قرار گرفت. مقایسه آمارهای موجود نشان داد که حدود ۸۰ درصد از مقدار واردات محصولات کشاورزی در کشور مربوط به هفت محصول عمده استراتژیک بوده که در این میان، گروه غلات بیشترین سهم را داشته است. صادرات محصولات کشاورزی نیز طی سال‌های اخیر روندی صعودی را نشان می‌دهد. چنانچه این روند در سال‌های آتی ادامه یابد می‌تواند به عنوان یک اهرم توسعه و رشد اقتصادی کشور مورد توجه قرار گیرد.

کلمات کلیدی: صادرات، واردات، کشاورزی، ایران

^۱ کارشناس اداره کل مطالعات و بررسیهای اقتصادی